

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych>

Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym

Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym

Portugalia

Art. 50 ust. 1 lit. a) – sądy właściwe do wydawania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Zgodnie z właściwością sądów ustalaną w oparciu o przedmiot sprawy i wartość przedmiotu sporu na podstawie ustawy o organizacji systemu sądownictwa (ustawa nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.) do prowadzenia postępowań dotyczących europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w sprawach, które odnoszą się do poszczególnych zakresów właściwości sądów, właściwe są następujące sądy:

centralne wydziały cywilne (*Juízos Centrais Cíveis*);

lokalne wydziały cywilne (*Juízos Locais Cíveis*) oraz wydziały o właściwości ogólnej (*Juízos de competência genérica*);

wydziały rodzinne i nieletnich (*Juízos de família e menores*);

wydziały pracy (*Juízos do Trabalho*);

wydziały gospodarcze (*Juízos de Comércio*);

wydziały egzekucyjne (*Juízos de Execução*);

Sąd ds. Własności Intelktualnej (*Tribunal da Propriedade Intelectual*);

Sąd ds. Konkurencji, Regulacji i Nadzoru (*Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão*);

Sąd Morski (*Tribunal Marítimo*).

Art. 50 ust. 1 lit. b) – organ wyznaczony jako właściwy do uzyskiwania informacji o rachunku

Izba Doradców Prawnych i Komorników (Ordem dos Solicitadores e Agentes de Execução – OSAE).

Rua Artilharia 1, no 63

1250-038 Lisboa

Tel.: (+351) 213894200

Faks: (+351) 213534870

E-mail: geral@osae.pt

<http://osae.pt/pt/pag/osae/osae/1/1/1/1>

Art. 50 ust. 1 lit. c) – metody uzyskiwania informacji o rachunku

W prawie krajowym przewidziano następujące metody:

Wszystkie banki w Portugalii mają obowiązek przekazać informację, czy dłużnik posiada u nich rachunek [art. 14 ust. 5 lit. a)];

Organ ds. informacji może uzyskać dostęp do wszelkich istotnych informacji będących w posiadaniu organów publicznych lub organów administracji, a także wpisanych do rejestrów lub zapisanych w inny sposób [art. 14 ust. 5 lit. b)].

Metody te zostały wskazane w art. 749 kodeksu postępowania cywilnego. Kwestie te uregulowano również w art. 17 ministerialnego rozporządzenia wykonawczego nr 282/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r., z ostatnimi zmianami.

Aby organ właściwy (Izba Doradców Prawnych i Komorników – OSAE) mógł uzyskać dostęp do informacji o istnieniu rachunku bankowego w Portugalii, wysłać wniosek do banku centralnego Portugalii (Banco de Portugal). W Portugalii wniosek o udzielenie informacji można złożyć wyłącznie przy użyciu numeru identyfikacji podatkowej (NIF) dłużnika lub numeru identyfikacyjnego osoby prawnej (NIPC). W związku z tym zaleca się, by w celu zapewnienia szybkiego rozpatrzenia wniosku uwzględniać w nim następujące informacje:

numer identyfikacji podatkowej (NIF) dłużnika

lub, jeżeli dłużnik jest osobą prawną, numer identyfikacyjny osoby prawnej (NIPC),

adres dłużnika.

Art. 50 ust. 1 lit. d) – sądy, do których można wnosić odwołanie od odmowy wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Sądami właściwymi do rozpoznawania środków odwoławczych są sądy apelacyjne.

Zgodnie z prawem krajowym środek odwoławczy należy jednak złożyć w sądzie, który wydał przedmiotową decyzję.

Art. 50 ust. 1 lit. e) – organy wyznaczone jako właściwe do otrzymania, przekazania i doręczenia europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym i innych dokumentów

Sądy, a w szczególności urzędnicy sądowi;

Izba Doradców Prawnych i Komorników (OSAE), a w szczególności komornicy.

Co do zasady odpowiednich zawiadomień dokonują komornicy,

Zgodnie z portugalskim prawem procesowym urzędnicy sądowi podejmują interwencję tylko w następujących sytuacjach:

w postępowaniu egzekucyjnym, w którym wierzycielem jest Skarb Państwa;

w postępowaniu egzekucyjnym, w którym wierzyciel jest reprezentowany przez prokuraturę (*Ministério Público*);

w przypadku gdy w okręgu, w którym prowadzone jest postępowanie egzekucyjne, nie działa żaden komornik, a skorzystanie z usług komornika z innego

okręgu pociągałoby za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty. O podjęciu czynności przez urzędników sądowych decyduje sędzia na wniosek wierzyciela;

jeżeli podjęcie niezbędnych czynności procesowych pociągałoby za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty dojazdu, a w okręgu, w którym mają być

przewodzone te czynności, nie działa żaden komornik. O podjęciu czynności przez urzędników sądowych decyduje sędzia na wniosek komornika;

w postępowaniu egzekucyjnym, w którym wartość przedmiotu sporu nie przekracza 10 000 euro, wierzycielami są osoby fizyczne, a wniosek nie ma związku z działalnością handlową lub przemysłową, o ile podjęcie czynności przez urzędników sądowych zażądano we wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz uiszczono odpowiednie koszty postępowania;

postępowanie egzekucyjne, w którym wartość przedmiotu sporu nie przekracza 30 000 euro, jeżeli wniosek dotyczy kwestii związanych z zatrudnieniem, a strona składająca wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego zażądała w nim podjęcia czynności przez urzędników sądowych i uiściła odpowiednie koszty postępowania.

Art. 50 ust. 1 lit. f) – organ właściwy do wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym

Izba Doradców Prawnych i Komorników (OSAE).

Art. 50 ust. 1 lit. g) – zakres, w jakim rachunki wspólne i powiernicze mogą być zabezpieczone

W prawie portugalskim istnieje domniemanie, że strony mają równe udziały w zaciągniętym kredycie, chyba że istnieją dowody na poparcie tezy przeciwnej. Domniemywa się również, że każdemu ze współdeponentów przysługuje własność połowy środków zdeponowanych na rachunku (art. 513 i 516 kodeksu cywilnego). W związku z tym nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym odnosi się do przysługującego dłużnikowi udziału we wspólnym rachunku, przy założeniu, że udziały są równe (art. 780 ust. 5 kodeksu postępowania cywilnego).

Domniemanie to można obalić przedstawiając odpowiednie dowody; należy mianowicie dowieść, że środki zdeponowane na rachunku bankowym należą wyłącznie do jednego posiadacza rachunku, lub tylko do jednego z posiadaczy tego rachunku, lub że posiadane udziały nie są równe, a nawet że środki należą do osoby trzeciej.

Jeżeli nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym dotyczy tylko jednego z małżonków, ale doszło do zajęcia ich wspólnego rachunku, ponieważ uznano, że dłużnik nie posiada wystarczających aktywów, należy wezwać małżonka osoby, wobec której wydano nakaz zabezpieczenia, w celu przeprowadzenia podziału mienia lub złożenia przez tego małżonka oświadczenia w sprawie zgody na przyjęcie współodpowiedzialności za dług; nastąpi to na wniosek małżonka, którego dotyczy nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym. Jeżeli nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym dotyczy tylko jednego z małżonków i rachunku należącego tylko do niego, małżonek ten może zgłosić współodpowiedzialność małżonków za dług. W takim przypadku nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym może zostać wydany w odniesieniu do wspólnego rachunku bankowego małżonków, o ile taki posiadają (art. 740 ust. 1, art. 741 ust. 1 i art. 742 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Jeżeli posiadacz rachunku jest jednocześnie dłużnikiem, ale środki zdeponowane na rachunku prawdopodobnie należą do osoby trzeciej, osoba ta może zgłosić sprzeciw (art. 342 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Jeżeli okaże się, że dłużnik jest właścicielem środków zdeponowanych na rachunku należącym do osoby trzeciej, wówczas osoba ta może zaskarżyć nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym lub wnieść sprzeciw, przedstawiając rzeczywisty stan faktyczny lub przedkładając dowody, które nie zostały uwzględnione przez sąd i które podważają podstawy wydania nakazu zabezpieczenia (art. 372 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). W pierwszej instancji to osoba trzecia będzie starała się zapobiec zajęciu środków, natomiast w drugiej instancji będzie to dłużnik.

Art. 50 ust. 1 lit. h) – zasady mające zastosowanie do kwot zwolnionych z zajęcia

Zgodnie z art. 391 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego do nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zajęcia.

Zajęcie musi ograniczać się do aktywów niezbędnych do spłaty wymagalnego zadłużenia oraz szacowanych kosztów postępowania egzekucyjnego (art. 735 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego).

Zgodnie z art. 738 kodeksu postępowania cywilnego z zajęcia zwalnia się dwie trzecie dochodu netto, wynagrodzenia za pracę, kwot wypłacanych okresowo z tytułu świadczeń emerytalnych lub innych świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego, ubezpieczenia, odszkodowania związanego z wypadkiem lub renty, lub innych płatności o podobnym charakterze, które stanowią środki utrzymania dłużnika. Na potrzeby obliczenia podlegającej zajęciu części wyżej wspomnianych płatności uwzględnia się jedynie świadczenia przewidziane przez prawo. Maksymalna wysokość kwoty zwolnionej od zajęcia jest równa trzykrotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w chwili dokonywania zajęcia; jeżeli dłużnik nie posiada żadnego innego źródła dochodu, minimalna kwota zwolniona od zajęcia jest równa jednemu wynagrodzeniu minimalnemu.

W szczególnym przypadku zajęcia rachunków bankowych z zajęcia zwolniona jest całkowita kwota równa krajowemu wynagrodzeniu minimalnemu. Ze względu na kwotę, rodzaj zadłużenia pozostającego do spłaty, potrzeby osoby, przeciwko której prowadzone jest postępowanie egzekucyjne oraz sytuację rodzinną tej osoby, sąd może, na wniosek tej osoby, w drodze wyjątku obniżyć część dochodu podlegającą zajęciu na okres, który uzna za stosowny (ale nieprzekraczający jednego roku), a nawet zwolnić całość dochodu z zajęcia.

Depozyty bankowe są zwolnione z zajęcia, jeżeli wynikają z płatności dotyczących kredytu, który sam w sobie jest zwolniony z zajęcia, zgodnie z art. 739 kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 50 ust. 1 lit. i) – opłaty, o ile są one pobierane przez banki za wykonanie równoważnych nakazów krajowych lub za udzielanie informacji o rachunku, a jeśli tak – informacje o tym, na której stronie spoczywa obowiązek uiszczenia tych opłat

Banki są uprawnione do otrzymywania wynagrodzenia za świadczone przez nie usługi **w przypadkach, gdy wierzyciel jest przedsiębiorstwem handlowym, które w poprzednim roku złożyło co najmniej 200 wniosków o zastosowanie środków tymczasowych do sądu, organu rejestrowego lub punktu kontaktowego** (art. 780 ust. 12 kodeksu postępowania cywilnego).

Rozporządzenie wykonawcze nr 202/2011 z dnia 20 maja 2011 r., z ostatnimi zmianami, określa poziom, metody płatności i egzekucji, a także podział środków wynikających z tego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie to odnosi się do kosztów poniesionych w przypadkach, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi wierzyciel i nie obejmuje opłat i wydatków komornika ani kosztów postępowania egzekucyjnego; nie można go też uznać za koszt obciążający strony (art. 1 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego nr 202/2011 z dnia 20 maja 2011 r.).

W przypadku zajęcia środków na rachunku bankowym prowadzonym w imieniu osoby, której dotyczy postępowanie egzekucyjne, należna kwota jest równa jednej piątej (1/5) jednostki rozrachunkowej, czyli 20,40 euro.

Jeżeli zajęcie środków nie jest możliwe (w przypadku braku rachunku bankowego lub środków na rachunku bankowym prowadzonym w imieniu osoby, której dotyczy postępowanie egzekucyjne) należna kwota jest równa jednej dziesiątej (1/10) jednostki rozrachunkowej, czyli 10,20 euro.

Art. 50 ust. 1 lit. j) – skali opłat lub innego zbioru zasad określających należne opłaty pobierane przez jakikolwiek organ lub inny podmiot zaangażowany w przetwarzanie lub wykonywanie nakazu zabezpieczenia

W Portugalii banki udzielają informacji na temat rachunków bankowych na warunkach i w odniesieniu do kwot, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. i).

Z tytułu przetwarzania lub wykonania nakazu zabezpieczenia pobiera się następujące opłaty:

25 euro, jeżeli dłużnik ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim wydania;

51 euro, jeżeli dłużnik ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim niebędącym państwem członkowskim wydania.

Art. 50 ust. 1 lit. k) – wskazanie, czy równoważnym nakazom krajowym przyznaje się tę samą czy wyższą rangę

Nie dotyczy.

Art. 50 ust. 1 lit. l) – sądy lub organy egzekwowania prawa właściwe w kwestii przyznania środka odwoławczego

Środki odwoławcze **od nakazu zabezpieczenia** na podstawie art. 33 ust. 1:

sądem właściwym do rozpoznania odwołania jest sąd pierwszej instancji, który wydał nakaz zabezpieczenia.

Środki odwoławcze **od wykonania nakazu zabezpieczenia** na podstawie art. 34:

centralne wydziały cywilne, gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 50 000 euro*;

lokalne wydziały cywilne lub, w przypadku ich braku, wydziały o właściwości ogólnej, gdy wartość przedmiotu sporu nie przekracza 50 000 euro*.

* Kwota ta obejmuje kwotę główną oraz odsetki lub odsetki karne naliczone do dnia wydania nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

Art. 50 ust. 1 lit. m) – sądy, do których należy wnosić odwołanie, i termin na złożenie takiego odwołania, jeśli istnieje

Środki zaskarżenia wnoszą się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie (art. 637 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Wniesione środki zaskarżenia kieruje się do sądu apelacyjnego (*Tribunal da Relação*), który jest właściwy do ich rozpatrzenia.

Środek zaskarżenia należy wnieść w terminie 15 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia (art. 638 ust. 1 i art. 363 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 50 ust. 1 lit. n) – opłaty sądowe

W przypadku zastosowania środków tymczasowych wnioskodawca płaci koszty postępowania w wysokości 306 euro.

W przypadku wniesienia środka zaskarżenia strona skarżąca musi liczyć się z kosztami postępowania wynoszącymi od 306 do 612 euro.

Zgodnie z art. 145 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego koszty postępowania należy uiścić na początku postępowania.

Tabele II i III, o których mowa w art. 7 ust. 1, ust. 4, ust. 5 i ust. 7 rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania (dekret z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r.), można znaleźć tutaj: <http://data.dre.pt/eli/dec-lei/34/2008/p/cons/20161228/pt/html>

Art. 50 ust. 1 lit. o) – języki akceptowane do celów tłumaczenia dokumentów

Nie dotyczy.

Ostatnia aktualizacja: 26/02/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.